

Scenariusz lekcji historii w klasie VII z wykorzystaniem tablicy multimedialnej (interaktywnej)

Czas przeznaczony na realizację zagadnienia:

45 minut

Temat lekcji: Orłęta Przemyskie – zapomniani bohaterowie.

CELE KSZTAŁCENIA

Cel ogólny lekcji:

Przedstawienie przyczyn, przebiegu i następstw walk polsko-ukraińskich o Przemysł oraz bohaterstwa Orłąt Przemyskich

Cele operacyjne nauczania i wychowania:

na poziomie wiadomości uczeń:

- wyjaśnia znaczenie terminów: Galicja Wschodnia, Orłęta Przemyskie i Lwowskie, Polska Organizacja Wojskowa, polsko-ukraińska Komisja Rządząca, Polska Rada Narodowa, „odsiecz krakowska”, Grupa „San”, „Gwiazda Przemysła”, „Przemyskie Termopile”,
- zna przyczyny i przebieg walk polsko-ukraińskich o Przemysł i Galicję Wschodnią,
- zna następujące postacie i ich działalność: gen. Stanisław Puchalski, ks. Józef Panaś, ppor. Henryk Bęben ps. „Huragan”, mjr Julian Stachiewicz, gen. Zygmunt Zieliński, ppłk Michał Karaszewicz-Tokarzewski,
- zna miejsca ważniejszych bitew: Przemysł – Zasanie, Śródmieście, Niżankowice, Lwów,
- wymienia wydarzenia związane z datami: 1 listopada 1918 r., 2 listopada 1918 r., 3/4 listopada 1918 r., 10 listopada 1918 r., 11 listopada 1918 r., 12 listopada 1918 r., 13 grudnia 1918 r., 16 grudnia 1918 r., 11 listopada 1938 r., 11 listopada 1994 r.,
- zna bohaterstwo Orłąt Przemyskich

na poziomie umiejętności uczeń:

- potrafi połączyć ważniejsze miejsca walk z ich dowódcami,
 - potrafi wskazać miejsca, gdzie walczyły i ginęły Orłęta Przemyskie,
 - potrafi przedstawić sposoby wyrażania przez przemysłan wdzięczności i szacunku swoim obrońcom,
 - potrafi samodzielnie poznawać problemy historyczne,
 - potrafi analizować i interpretować różne materiały źródłowe (dokumenty, wspomnienia, pamiętniki, relacje, wywiady), materiały audiowizualne, ikonograficzne i kartograficzne,
 - potrafi korzystać z literatury historycznej,
 - potrafi pracować z krzyżówką, mapką i projektem,
 - potrafi rozwijać pamięć, uwagę i wyobraźnię,
 - potrafi umiejętnie posługiwać się zdobytą wcześniej wiedzą w nowych sytuacjach poznawczych,
- na poziomie postaw uczeń:
- rozwija miłość do ojczyzny,
 - rozwija zainteresowania historyczne,
 - rozwija zainteresowania historią regionalną,
 - wyrabia szacunek i uznanie dla ludzi młodych walczących o wolność Przemysła i okolic.

METODY NAUCZANIA:

- podające: wykład połączony z prezentacją multimedialną,
- poszukujące: rozmowa nauczająca, praca pod kierunkiem (praca z filmem, z ilustracjami i kartami pracy, z literaturą historyczną, z tekstem źródłowym, z krzyżówką i mapką interaktywną),
- aktywizujące: burza mózgów, projekt.

FORMY PRACY:

indywidualna, grupowa i zespołowa

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

- Fac L., Orłęta Przemyskie 1918, Warszawa 2019.
- Film: Zapomniani bohaterowie
- Prezentacja multimedialna
- Tekst źródłowy: Fragment pamiętnika ks. Józefa Panasia: Ks. Józef Panaś, Z ciężkich dni Przemysła, Lwów 1920.
- Wspomnienia Franciszka Buchtalarza (ze zbiorów Działu Historycznego MNZP);
- Relacja ubiegających się o „Gwiazdę Przemysła” Bolka Mazura i Władka Schneidera (ze zbiorów Działu Historycznego MNZP).
- Jak obroniliśmy Przemysł, fragmenty wywiadu przeprowadzonego przez Dariusza

- Hopa z Walerią Kroenitz, który ukazał się 9 listopada 2004 r. na łamach Nowin24;
- Relacja H. Stieberowej (ze zbiorów Działu Historycznego MNZP).
 - Krzyżówka interaktywna.
 - Karta pracy.
 - Mapa interaktywna – Przebieg walk w Przemyślu w dniach 4–12 listopada 1918 r.

TOK LEKCJI:

I. WPROWADZENIE:

1. Czynności organizacyjne.
2. Nawiązanie do tematu lekcji poprzez przypomnienie przez uczniów dat rozbiorów Polski w XVIII wieku, podanie informacji, w którym rozbiorze był Przemyśl i od kiedy oraz w jaki sposób Polacy walczyli o niepodległość w XIX wieku (powstania narodowe, praca organiczna, praca u podstaw, patriotyczne wychowanie dzieci i młodzieży).

II. OPRAWOWANIE NOWEGO TEMATU:

1. Nauczyciel podaje temat i zapoznaje uczniów z celami lekcji.
2. Uczniowie pod kierunkiem nauczyciela oglądają film: Zapomniani bohaterowie i wypisują w zeszytach ważniejsze wydarzenia.
3. Następnie nauczyciel przedstawia genezę walk polsko-ukraińskich o Przemyśl i Galicję Wschodnią oraz omawia ich przebieg, wykorzystując prezentację multimedialną i wiedzę uczniów uzyskaną podczas prezentacji filmu.
Uczniowie pracują z mapką – Przebieg walk w Przemyślu, 4–12 listopada 1918 r.
4. Nauczyciel dzieli uczniów na 5 grup. Rozdaje im teksty źródłowe i karty pracy; każda z grup pracuje z tekstem źródłowym, opisującym bohaterstwo osób walczących o Przemyśl.
5. Przed rozpoczęciem pracy ze źródłami uczniowie wymieniają ich rodzaje, nauczyciel z kolei zwraca uwagę uczniów na źródła, z którymi oni będą pracować: relacje, wspomnienia, wywiad, pamiętnik, dokument.
6. Na podstawie analizy źródeł uczniowie wypełniają karty pracy i omawiają wyniki na forum klasy.
7. Nauczyciel wyjaśnia pojęcie „Przemyskie Termopile”, zwraca uwagę uczniów na heroizm Orłąt oraz na wdzięczność i szacunek mieszkańców Przemyśla wobec ich bohaterstwa. Uczniowie za pomocą burzy mózgów wymieniają przykłady wdzięczności mieszkańców miasta, nauczyciel uzupełnia (uroczysty pogrzeb – 16 grudnia 1918 r., dwukrotna budowa Pomnika „Orłąt Przemyskich” 1938 i 1994, odznaczenie „Gwiazda Przemyśla”, nadanie imienia Orłąt Przemyskich Gimnazjum Nr 1 w Przemyślu, dbanie młodzieży o pamięć i groby Orłąt, wiersze napisane przez p. Teresę Parynę i p. Wilhelma Wojtusiaka oraz uczniów Gimnazjum Nr 1, piosenka „Orłęta Przemyskie” Drużyny Harcerskiej Czarnej Trzynastki Przemyskiej, autorstwa p. Andrzeja Huka).

III. PODSUMOWANIE

Nauczyciel podsumowuje lekcję i zachęca uczniów do refleksji oraz szukania odpowiedzi na pytanie: Czym dla mnie jest dzisiaj ojczyzna, Polska?
Następnie poszczególni uczniowie z wykorzystaniem tablicy interaktywnej wypełniają krzyżówkę, odczytują, zapisują na tablicy i wyjaśniają hasło.